

Митрополит Іларіон: Господь завжди дає нам можливість проявити свої здібності

24 січня 2021 року, у Неділю 33-тю по П'ятидесятниці, по Богоявленні, голова Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату митрополит Волоколамський Іларіон звершив Божественну літургію в московському храмі на честь ікони Божої Матері "Всіх скорботних Радість" на Великій Ординці .

Архіпастирю співслужили клірики храму.

На сугубій ектенії були оголошені молитовні прохання про позбавлення від коронавірусної інфекції.

Після сугубої ектенії митрополит Іларіон підніс молитву, що читають під час розповсюдження згубної пошесті.

Після закінчення Літургії владика Іларіон звернувся до присутніх із архіпастирським словом:

" В ім'я Отця і Сина і Святого Духа !

Ми з вами ісповідуємо віру в Єдиного Бога, якого славлять у трьох Особах - Трійцю Єдиносущну і Нероздільну. Святі отці кажуть нам про те, що три Особи Святої Трійці - Отець, Син і Святий Дух - рівні між собою. Не можна сказати, що одна Особа підкорюється іншій. Ми знаємо, що Бог Отець ненароджений, а Бог Син рождений від Отця, але рождений не в часі, а в вічності. Святий Дух ісходить від Отця, але чим відрізняється народження від ісходження, ми не знаємо.

Свята Церква вчить нас, що три Особи Святої Трійці перебувають в повній Єдності, повній гармонії і досконалій любові. Син Божий завжди виконує волю Бога Отця - не тому, що Він менший, ніж Бог Отець, не тому, що Він перебуває у підлеглому стані стосовно Бога Отця, але тому, що таким чином діє Божественна любов: Отець велить - Син підкорюється.

Бог Син як людина зі Своєї людської природи менший, ніж Бог Отець з Його Божественної природи. Тому Син Божий говорить нам: " Отець Мій більший за Мене" (Ін.14, 28). Але зі Своєї Божественної природи Син Божий нічим не менший, ніж Бог Отець, а Дух Святий ні в чому не поступається ні Отцеві, ні Синові.

Цю таємницю відкрила нам свята Церква, щоби ми вклонялися Єдиному Богу, Якого в Трійці славлять і Якому вклоняються.

Коли ми звертаємося до земного життя Господа Ісуса Христа, як воно викладено чотирма євангелістами, з цієї історії ми дізнаємося, що Син Божий став Сином Людським: Той, Хто рівний Отцю з Божества, став єдиносущним нам з людства, прийняв нашу людську природу, щоби нас спасти. І в цьому було явлено не тільки любов Божу до нас, але й покіру Божу. Преподобний Ісаак Сирин говорить: "Покіра є ризою Божества". В цю ризу і одягнулося Воплочене Слово, коли прийняло на Себе людську плоть.

Предвічний Бог прийняв на Себе плоть земної тимчасової людини - плоть, яку носимо ми з вами. І Його покіра проявилася не тільки в тому, що Він прийняв на Себе людську плоть, але і в тому, яким чином Він проявив Себе, будучи людиною.

Ми чули нещодавно, як Христос прийшов на Йордан, щоби прийняти хрещення від Іоана. Він встав в чергу разом з іншими людьми, які приходили на Йордан омитися від гріхів, очиститися від скверни, принести покаєння за все недобре, що вони зробили, за все, невідповідне Божим заповідям.

Хіба місце Бізгрішному Богу, Який став людиною, в цій черзі грішників? Але Богові було завгодно зайняти місце в цій людській черзі, підійти до Іоана Хрестителя і прийняти від нього хрещення за подобою всіх інших людей, які мали потребу в очищенні гріхів.

Коли Іоан забороняв Йому, то Господь відповів: "Залиши, бо таким чином нам належить виконати всяку правду" (Мф. 3, 15). І тоді Іоан, знаючи, що перед ним Христос, Якому він прийшов приготувати шлях, і у Якого він недостойний розв'язати ремінь взуття, допускає Його до хрещення, покладає на Нього свою руку і занурює Його у йорданські води. Але коли Господь Ісус Христос виходить з води, люди чують голос Бога Отця: "Це є Син Мій возлюблений, в Якому Мое благовоління" (Мф. 3, 17).

Що ж трапляється потім? Про це ми чуємо у сьогоднішньому євангельському читанні. Після хрещення Господь наш Ісус Христос не відразу виходить на проповідь. Христос починає проповідь після того, як Іоан завершив свою. Коли Іоана Хрестителя було взято до в'язниці, і перестало лунати його слово, перестав лунати його заклик : " Покайтеся, бо наблизилося Царство Небесне " (Мф. 4, 17), який Бог вклав до його уст, тільки тоді Господь наш Ісус Христос вийшов на проповідь. І цей самий заклик : " покайтеся, бо наблизилося Царство Небесне ", повинен був тепер пролунати з вуст Самого Сина Божого, Який зі Своєї покори прийняв на Себе людську плоть і продовжив служіння пророка, який був кинутий до в'язниці. Словами, якими була завершена проповідь Іоана Хрестителя - " покайтеся, бо наблизилося Царство Небесне " - почалася проповідь Ісуса Христа.

Господь прийшов до цього світу не тільки для того, щоби дати життя світові, але й продовжити справи старозавітних пророків. Хоча Він був більше, ніж пророк, тому що Він - Син Божий, але Його місія була одночасно і пророческою. Він будував не на піску, а на фундаменті, і фундаментом цим була проповідь пророка. І Свою нову релігію, Своє благовістя, Своє Євангеліє Він побудував не з нуля, а на тій основанні, яке до Нього протягом понад тисячу років закладавали старозавітні пророки.

Ось чому наше Священне Писання включає в себе не тільки Євангеліє Господа Ісуса Христа, послання святих апостолів, але і всю передісторію Нового Заповіту, всі пророцькі слова, всю історію богообраного ізраїльського народу, яку ми сприймаємо через призму новозавітного одкровення. І цілий Старий Заповіт ми прочитуємо як пророцтво і прообраз того, що сталося у Новому Заповіті. Всі пророцтва, в яких говориться про Сина Божого, ми сприймаємо як ті, що стосуються Господа Ісуса Христа - Бога, Який прийшов во плоті.

Сьогоднішнє апостольське читання говорить нам про те, що ми покликані подражати Господу у Його покорі, яка була явлена Воплоченням Богом,. Як нагадує нам сьогодні святий апостол Павло у посланні до Ефесян, в Церкві у кожної людини своє служіння: одній Бог дав служіння пророка, іншій - служіння апостола, третій - служіння благовісника, четвертій - якесь інше служіння. Немає такої людини в Церкві, яка би не мала служіння, на яке вона поставлена Богом. Це стосується не тільки тих, хто має ієрархічного ступеня - архієреїв, священників, дияконів, - але й будь-якої людини,

тому що в кожній є своє служіння і своє обдарування.

Ми знаємо, наприклад, що в давній Церкві були люди, що говорили мовами, тобто вони вимовляли якісь незрозумілі слова, будучи натхнені Духом Святим, і, можливо, цими словами насичувалися їхні душа і розум, але оточуючим ці слова ні про що не говорили. Тому апостол Павло пише: "А тому, той, хто говорить незнайомою мовою, молися, про дар розтлумачення" (Кор.14, 13). А оскільки Дари різні і Дух Святий подає кожній людині свій дар, то нерідко траплялося і таке, що один був пророком, говорив мовою, і інший розтлумачував те, що цей пророк говорить.

Таким чином і сьогодні влаштована Церква. У кожній людини є власні обдарування. Єпископу Бог дає предстояти перед престолом Божим і звершувати Божественні тайни, дає можливість возводити до священних ступенів інших людей. Священнику Бог дав ті ж можливості, крім права висвячувати кліриків. Диякону Господь дав можливість предстояти перед престолом Божим і брати участь у Божественній євхаристії, допомагаючи священнику в його служінні, але не дав право самостійно її звершувати.

Комусь Бог дав богословський дар, і ця людина, будучи мирянином, вивчає і тлумачить Святе Письмо, пише богословські твори і його трудами насичуються духовно православні християни. Комусь Бог дав хороший голос та хороший слух, і така людина закликається Богом і Церквою на крилас, щоби своїм співом хвалити Господа. Іншим Бог дав інші обдарування - кожному своє. І Церква закликає нас із вдячністю ставитися до всіх дарів, які нам надані, і не заривати їх в землю. Якщо в нас є якась здібність, якийсь талант, якась можливість, використаємо їх для того, щоби прикрашати нашу працю і нашим талантом святу Церкву.

Не кожній людині дано слух і музичні здібності. Не кожній, наприклад, дано здібності художника. Не кожна людина здатна залізти на риштування і розписувати храми, тому що для цього треба спеціальне уміння, старанність - це велика праця. Але той, кому це надано, нехай не нехтує цим даром.

Кожна людина, якій Бог дає ті чи інші дарування, закликається до того, щоби їх показати світові через служіння Церкві. При цьому, ми не повинні заздрити даруванням іншої людини. Якщо тобі Бог дав можливість пензликом художника створювати дива, то ти зовсім не маєш турбуватися про те, що в тебе немає абсолютного слуху і ти не можеш співати на криласі. А якщо тобі Бог дав можливість вивчати Святе Письмо і богословствувати, то не треба заздрити тим, у кого є інші дарування, наприклад, священні ступені.

Кожну людину Бог ставить на своє місце у свій час. Кожного з нас Бог привів до цього світу в певний період і на якийсь певний відрізок часу - ані раніше, ані пізніше. Він дав нам саме цю можливість - тут і зараз виявити свої здібності саме на тому служінні, до якого Він нас поставив.

Тому свята Церква закликає нас ніколи не домагатися того, чого нам не дано. Ніколи не заздрити іншим людям, не шукати більш високого положення. Ніколи не думати : "Якби в мене були такі можливості, я би розгорнувся на всю повноту мого таланту або обдарування". А ти розгорнися зараз, коли у тебе є ті можливості, які дав тобі Бог. Якщо ти розгорнешся, якщо ти всі сили віддаси тому служінню, яке Господь на тебе поклав, то, якщо буде Богові завгодно, він дасть тобі більше служіння. А якщо не буде Йому завгодно - радуйся тому, що Бог покликав тебе до Церкви і поклав на тебе ті обов'язки і ту відповідальність, яку ти несеш.

Ось чому навчає нас приклад і Самого Господа Ісуса Христа, і приклад святого апостола Павла, і навчання, які він залишив нам у спадок.

Будемо просити Господа, щоби Він дав кожному з нас можливість реалізувати свої таланти, свої здібності не для нашої слави і нашого прославління, а на славу Божу і на славу Його святої Церкви. Амінь.

Всіх вас вітаю зі святом. Бережи вас Господь".